

Zomrela prvá dáma lámajúca bariéry

pred dvoma rokmi zomrel priekopník pomoci ľuďom bez domova na Slovensku Anton Srholec, ktorého tento týždeň nasledovala priekopníčka pomoci zdravotne postihnutým, o päť rokov mladšia Mária Orgonášová. Rovnako ako otec Srholec aj po osemdesiatke neúnavne bojovala za práva ľudí na okraji spoločnosti. Pri našom poslednom stretnutí v 83 rokoch, v ktorom sa zaujímala o pomoc zdravotne postihnutým bezdomovcom, sa po zistení ich situácie tak rozčúlila, že hneď chcela ísť priamo k ministrovi práce so žiadosťou o prijatie a okamžité riešenie oddĺženia týchto ľudí. Zastavil ju až môj prísľub, že bezdomovcom s oddĺžením pomôžem ja.

Poznal som ju ako láskavú a zároveň vtipnú a praktickú ženu. Nikdy neoddychovala. Učila tiež na Lekárskej fakulte UK a neskôr na VŠZaSP sv. Alžbety, kde som sa s ňou na chodbách ako kolega stretával. Často sa mi posťažovala, že dnešní študenti toho moc nevedia a pustí ich cez skúšku až keď jej dokážu ozajstný záujem o človeka.

„Maruška Orgonášová bola v prvom rade žena s veľkým srdcom. Chápavá, tolerantná, láskavá. Bola taktiež skvelá odborníčka - múdra, nesmierne trpezlivá a vytrvalá. Obdivovala som, ako roky neprestávala bojovať za práva a dôstojný život pre ľudí so zdravotným postihnutím,“ hovorí Jana Žitňanská, europoslankyňa a členka výboru pre sociálne veci a zamestnanosť EP.

„Prostredníctvom asociácie pomohla množstvu ľuďom so zdravotným postihnutím vrátať ich rodín.“

„Napriek pokročilému veku a aj zdravotným ťažkostiam neúnavne klopala na dvere ministerstiev, aby opakovane prednášala svoje návrhy, riešenia. Vždy odznova a odznova striedajúcim sa ministrom či úradníkom vysvetľovala, ako majú postupovať, čoho sa vyvarovať, ako zlepšiť zákony, zmeniť filozofiu,“ popisuje Žitňanská.

Zoznam úspechov Márie Orgonášovej je takmer nevyčerpatel'ný. Už v roku 1994 bola hlavnou iniciátorkou založenia Asociácie organizácií zdravotne postihnutých občanov Slovenska, vôbec prvej strešnej organizácie tohto druhu v SR. Jej prezidentkou bola takmer dvadsať rokov. V roku 1999 zohrala kľúčovú úlohu pri iniciovaní, organizácii a realizácii pochodu po Slovensku pod heslom Slovensko bez bariér do tretieho tisícročia. Bola tiež tajomníčkou Vládneho výboru pre otázky zdravotne postihnutých.

Na prevzatie Asociácie si pripravovala držiteľ'a Krištáľového krídla a poslanca Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý je sám ťažko zdravotne postihnutý, [Mareka Machatu](#).

„Pamätám sa, že mala dar vždy pôsobiť isto. A túto istotu vždy dodávala aj ľuďom naokolo. Poznali sme sa približne dva roky. Chcela mi odovzdať Asociáciu, ja som však veľmi nechcel. Tak ma aspoň vtiahla do svojich rôznych projektov. V podstate mi ju nakoniec postupne odovzdala systémom, že mi rozprávala o ľuďoch s ktorými robí, ktorých sa držať a

ktorých sa vyvarovať. Minulý rok v novembri mi dala viesť veľkú konferenciu ktorú zorganizovala. Potom to už išlo rýchlo. Volávali sme si, navštevoval som ju na onkológii, kde som jej nakoniec sľúbil, že to po nej prevezmem“ povedal pre .týždeň Machata.

„Napriek pokročilému veku a aj zdravotným ťažkostiam neúnavne klopala na dvere ministerstiev, aby opakovane prednášala svoje návrhy, riešenia.“

Podobné vlastnosti na nej obdivovala aj Jana Žitňanská: „Aj napriek mnohým odmietnutiam v tomto boji vytrvala dlhé roky – vlastne až do konca svojho života. Počas neho nebojovala len s úradmi či zlými zákonmi, ale cez asociáciu, ktorú založila a viedla, pomáhala konkrétnym ľuďom. Mnohým zmenila život k lepšiemu.“

Podľa jej slov sa od Márie Orgonášovej veľa naučila. „Bolo mi ctou môcť byť jej priateľkou a stáť po jej boku v zápase o dôstojnosť pre ľudí so zdravotným postihnutím a ich rodiny. Aj kvôli nej v tomto boji budem pokračovať. Verím, že z neba na nás všetkých bude dohliadať,“ dodáva Žitňanská.

Ja som na Márii Orgonášovej obdivoval jej múdrosť a trpezlivosť s akou desiatky rokov prednášala svoje návrhy, oslovovala ministerstvá, župy, mestá, obce, organizovala medzinárodné konferencie a diskusie len aby sa v spoločnosti niečo posunulo k lepšiemu. Prostredníctvom asociácie pomohla množstvu ľuďom so zdravotným postihnutím vrátane ich rodín. Trocha naivne som dúfal, že to bude trvať večne. Aj vďaka nej sa slovenská spoločnosť stala lepšia a citlivejšia vo vnímaní ťažko zdravotne postihnutých.

Prianím jej najbližších bolo, aby pozostalí nepriniesli na pohreb kvetinové dary, ale radšej prispeli na dofinancovanie pomôcok pre ťažko zdravotne postihnutých na číslo účtu SK2131000000004000764025 s poznámkou

Mária Orgonášová.

Tento obsah ste si mohli pozrieť, lebo ste naším cteným predplatiteľom.

Ďakujeme!

Ak ste našli chybu, napíšte na web@tyzden.sk.